

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

81001 LJUBLJANA, ŠTEFANOVA 2
Telefon: (061) 151-400.12S-12S, podrt predal St 640. 642

Ste/a: 001&/1-S-010/3-91
4/6-1992

Detum:

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

ZADEVA: ODPRTA VPRAŠANJA O IZVAJANJU ZAKONA O TUJCIH

Z operacionalizacijo 40. člena Zakona o državljanstvu je izčrpana pravica državljanov drugih republik bivše SFRJ za pridobitev državljanstva Republike Slovenije brez posebnih pogojev. V neposredni zvezi s tem zakonom je Zakon o tujcih v prehodni določbi (81. člen) dopuščal za te osebe možnost, da si uredijo svoj status na podlagi lastne svobodne odločitve. Tako so se po 25/2-1992 za večino oseb, ki niso zaprosile za državljanstvo Republike Slovenije, začele uporabljati določbe Zakona o tujcih, za osebe, ki so prejele negativno odločbo o državljanstvu Republike Slovenije, pa se določbe tega zakona začnejo uporabljati dva meseca od izdaje negativne odločbe.

Po naših ocenah gre za 40.000 oseb, ki so tako po sili zakona oziroma na podlagi negativne odločbe o državljanstvu postali tujci in si urejajo svoj status prebivanja v Republiki Sloveniji. Dosedanja praksa pri sprejemanju vlog za stalno in začasno prebivanje kaže na to, da je večina vlog oprtih na eksistenčne razloge, ki naj bi opravičevali razlog prebivanja v Republiki Sloveniji (daljše prebivanje v Republiki Sloveniji, zaposlitev, poroka z državljanom Republike Slovenije, nepremično premoženje itd.). Upravičenost razlogov prebivanja je povezana tudi s pridobljenimi pravicami, ki se nemalokrat izključujejo z zakonskimi pogoji (oseba nima sredstev za preživljanje oziroma mu preživljanje v državi ni kako drugače zagotovljeno - brezposlenost, opravičevanje z nepremičnim premoženjem brez upravičenih razlogov - fiktivnost). Svojevrstni problem pa predstavlja tudi zamuda pri sprejemu Zakona o zaposlovanju tujcev in Zakona o socialnem varstvu. Očitno je namreč, da se to pravno vrzel poskuša kompenzirati z določbami Zakona o tujcih, kar pa ni njegov namen.

Ministrstvo za notranje zadeve je do 1/6-1992 prejelo 800 vlog za stalno prebivanje. Upravno odločanje o začasnem prebivališču sodi v pristojnost občinskih upravnih organov za notranje zadeve. Problem dovoljenja za začasno prebivanje postaja vedno večji, kar dokazuje tudi podatek, da je samo MSNZ Ljubljana do 1/6-1992 izdal preko 5000 dovoljenj za začasno prebivanje. Poseben problem predstavlja reševanje vlog za stalno prebivanje, ker sta se izoblikovali dve pravni stališči. Prvo upošteva inštitut "pridobljenih pravic", po katerem bi v primeru negativne odločbe šlo za enostransko odvzemanje pravic, ki so jih te osebe že pridobile pred 23/12-1990 oziroma 25/6-1992. Po tej